

INFORMACIJA

o pregovorima sa Njemačkom bankom za obnovu (KfW) i Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) vezano za obezbjeđivanje kreditnih sredstava za realizaciju projekta postavljanja visokonaponskog kabla Tivat – Pljevlja

Jedan od prioriteta projekata Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica (CGES) predstavlja postavljanje visokonaponskog 400 KW kabla između Tivta i Pljevalja, u namjeri poboljšanja i jačanja snadbijevanja električnom energijom kako u samoj Crnoj Gori, tako i u regionu.

U tom pravcu, kako bi se obezbijedila potrebna sredstva, CGES je vodio pregovore sa međunarodnim finasijskim institucijama kao što su Njemačka banka za obnovu (KfW) i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD). Razgovori o realizaciji navednog projekta vođeni su u saradnji sa Ministarstvom ekonomije i Ministarstva finansija. Sredstva koja bi bila obezbijeđena kroz ovu saradnju iznose 85 miliona eura. Od navednog iznosa, 25 miliona eura biće obezbijeđeno od strane KfW-a, dok će preostalih 60 miliona eura biti obezbijeđeno kroz aranžman sa EBRD-om. Za navedene kreditne aranžmane Vlada Crne Gore izdaće garancije.

Shodno gore navedenom, ističemo da je Zakonom o budžetu za 2013. godinu („Sl. list CG“, br. 66/12) predviđeno izdavanje garancije za kreditni aranžman između KfW i CGES, u visini od 25 miliona eura, dok će garancija za preostala sredstva potrebna za realizaciju projekta, a koja će biti obezbijeđena finansiranjem od strane EBRD-a, biti planirana i izdata u tranšama, u narednim godinama, prema potrebama za sredstvima, odnosno dinamici povlačenja sredstava.

Sredstva kredita biće iskorišćena za izgradnju trafostanica u Lastvi Grbaljskoj, kao i postavljanje 150 kilometra visokonaponskog 400 kV kabla između Lastve i Pljevalja, kao i rekonstrukciju trafostanice u Pljevljima, kako bi ista bila u mogućnosti da prihvati kabal pomenute jačine.

Postavljanjem kabla biće zatvoren krug snadbijevanja strujom u crnogorskoj prenosnoj mreži (Lastva – Pljevlja – Ribarevine – Podgorica), čime će cijela mreža biti znatno pouzdanija i jača, a istovremeno na ovaj način smanjiće se uticaj susjednih elektrosistema na naš sistem u slučaju da dođe do većih problema. Takođe, izgradnjom trafostanice u Lastvi riješiće se i izvjesne smetnje koje prenosni sistem ima na primorju, naročito u ljetnjoj sezoni. Planirana dodatna linija će predstavljati ključno osnaživanje crnogorske elektroprenosne mreže koje je neophodno u cilju korišćenja punog kapaciteta podvodne konekcije između Italije i Crne Gore i doprinijeće intenzivnijem prometu električne energije u Jugoistočnoj Evropi.

Navodimo i neke od dodatnih prednosti koje se mogu očekivati od izgradnje pomenutog kabla:

1. Značajno povećanje i poboljšanje kapaciteta crnogorske elektroprenosne mreže.
2. Unaprijeđenje i povećanje pouzdanosti snadbijevanja električnom energijom, naročito u priobalnom pojasu, smanjenje negativnog uticaja na ekonomski razvoj priobalnog pojasa, nacionalni park Durmitor i Žabljak.
3. Omogućavanje razvojnih programa i investicija u Crnoj Gori.
4. Osnaživanje unutrašnje i regionalne prenosne mreže kao preduslova za uspostavljanje regionalnog tržišta električne energije.
5. Pozitivan signal za investicije u nove obnovljive izvore energije kao što su hidroelektrane na Morači, Komarnici i u Beranama, male hidroelektrane i vjetrenjače za proizvodnju električne energije.
6. Dodatna vrijednost za crnogorsko snadbijevanje električnom energijom.

U skladu sa Detaljnim urbanističkim planom, izabran je koridor i trase koridora, kao i lokacije budućih stanica.

- Ugovor o kreditu sa KfW bankom

Navedenim nacrtom Ugovora o kreditu, predviđeno je da će se sredstva kredita koristiti za finansiranje izgradnje visokonaponskog 400 KW kabla između Tivta i Pljevalja. Ukupan iznos sredstava koja će biti opredijeljena za ovaj projekat od strane KfW banke biće 25 miliona eura.

Ugovorom je predviđeno da se kredit vraća u periodu od 9 godina. Sredstva kredita biće vraćana u 18 jednakih ili približno jednakih polugodišnjih rata, počevši od decembra 2016. godine.

Kredit podliježe fiksnoj kamatnoj stopi u iznosu od 2.40%. Ugovorom o kreditu predviđeno je da će se na angažovana a neiskorišćena sredstva plaćati provizija, u visini od 0.25% godišnje, a nadoknada za obradu kredita 1% od ukupne vrijednosti kredita.

- Ugovor o kreditu sa EBRD bankom

Navedenim nacrtom Ugovora o kreditu, takođe je predviđeno da će se sredstva kredita koristiti za finansiranje izgradnje visokonaponskog 400 KW kabla između Tivta i Pljevalja. Ukupna vrijednost sredstava koja će biti opredijeljena za ovaj projekat od strane EBRD-a iznosiće 60 miliona eura. Sredstva kredita podijeljena su u 12 tranši u najmanjem iznosu od po 5 miliona eura, i biće povlačena svake godine u iznosu koji bude definisana godišnjim zakonom o budžetu, a u skladu sa potreba za koje zahtjeva realizacija projekta.

Ugovorom je predviđeno da se kredit vraća u periodu od 12 godina u jednakim ili približno jednakim polugodišnjim ratama. Prva rata otplate kredita biće plaćena u septembru 2016. godine, a posljednja u septembru 2028. godine.

Naknada za angažovana a neiskorišćena sredstva iznosiće od 0.5% godišnje. Takođe, nadoknada za obradu kredita iznosiće 1% od ukupne vrijednosti kredita. Na kredit će se obračunavati varijabilna kamatna stopa, a standardna kamatna stopa EBRD-a iznosi šestomjesečni EURIBOR + 1%.

Istovremeno, CGES će potpisati sa KfW kreditni aranžman, u visini od 60 miliona eura, koji će se aktivirati, odnosno određene tranše, u slučaju da država ne obezbijedi izdavanje garancija za određenu godinu. U pogledu uslova otplate, navedeni krediti ima istu dinamiku otplate, stim što će u ovom slučaju kamatna stopa iznositi EURIBOR + 3.5%, dok će naknada za obradu kredita iznositi 1.25%.

Ugovorom o kreditu definisano je da će kreditni aranžmani, za definisane tranše, odnosno garancije za tranše, postati efektivni nakon što se godišnjim zakonom o budžetu budu predvidjele tranše, a nakon čega će Vlada Crne Gore razmatrati izdavanje garancija za pomenute tranše za svaku godinu pojedinačno. Navedene garancije biće izdate u visini predviđenoj godišnjim zakonima o budžetu.

- Garancija države

Nacrtom oba Ugovora o kreditu predviđeno je izdavanje garancije od strane države Crne Gore za pomenute kreditne aranžmane. U skladu sa tim, Crna Gora će kao garant garantovati za blagovremeno i uredno izvršavanje obaveza Zajmoprimca. Pomenute garancije predviđaju da garant kao primarni dužnik, garantuje pravovremeno i tačno plaćanje bilo kog i svih iznosa, kao i tačno izvršenje svih drugih obaveza zajmoprimca, kako je definisano ugovorima o kreditu.

U pogledu garancije koja će biti izdata za kreditni aranžman između KfW-a i CGES, u visini od 25 miliona eura, navodimo da je pomenuta garancija planirana Zakonom o budžetu za 2013. godinu, dok će se garancije za kreditni aranžman između EBRD – a i CGES-a, biti zaključivane, u onom iznosu koji bude utvrđen godišnjim zakonom o budžetu.

U skladu sa navedenim, u ovom momentu neće biti izdata garancija za aranžman između EBRD-a i CGES-a, već će, ukoliko garancija bude planirana godišnjim budžetom, Ministarstvo finansija početkom naredne godine dostaviti Vladi Crne Gore garancija na predviđeni iznos na usvajanje.